

Яремко Ю.І.

*д.е.н., професор кафедри землеустрою геодезії та кадастру
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
м. Херсон*

Дудяк Н.В.

*к.е.н., доцент
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
м. Херсон*

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА МЕЛІОРОВАНИХ ЗЕМЛЯХ

Раціональне, ефективне та еколого-безпечне використання меліорованих земель їх охорона в сучасних умовах є однією з найбільш актуальних проблем національної економіки. На сьогоднішній день формування та розвиток соціо-еколого-економічних систем різних типів в межах регіональної економіки розглядається через призму інституціональних перетворень, які є невід'ємною складовою управління земельними ресурсами.

Необхідно зазначити, що будь-які трансформації в суспільстві відбуваються за наявності інституціональних змін. Інституціональні зміни, знаменують появу нових правил з відповідними механізмами забезпечення їх виконання. «... Процес інституціональних змін не повинен носити хаотичний, стихійний характер, оскільки це може призвести до колапсу інститутів, не бути надто стрімким, але й не повинен відставати від завдань і бути повільним» зазначає З. Герасимчук.

Результатом трансформаційного процесу щодо регулювання господарської діяльності на меліорованих землях має стати сталий еколого-орієнтований та соціально-економічний розвиток [1].

Несформованість інституціональної структури регулювання господарської діяльності на меліорованих землях, недостатня структурованість окремих секторів та сегментів державного і ринкового регулювання, потребують розробки

механізмів забезпечення ефективного використання меліорованих земель. Повинні бути обґрунтовані основні засади інституціонального механізму землекористування в процесі реформування земельних відносин з урахуванням особливостей меліорованих земель і розвитку ринку земель, їх приватизації та оренди.

З метою обґрунтування особливостей інституціональних аспектів нормування та регулювання господарської діяльності на меліорованих землях необхідно розробити теоретико-методологічні аспекти формування ринкових інститутів та оцінити їх вплив на регуляторний процес.

Аналізуючи існуючі інституціональні аспекти, які мають місце в системі аграрного землекористування, необхідно відмітити, що взаємозв'язок між інституціональними передумовами ринкових перетворень щодо управління меліорованими землями та їх здійсненням і реалізацією є недостатньо дослідженими.

Існує необхідність обґрунтування інституціонального підходу щодо регулювання господарської діяльності на меліорованих землях [2].

Інститут - це формальні та неформальні обмеження впливу рівня господарської діяльності на меліоровані землі відповідно встановлених нормативів, які будуть спрямовані на збереження та раціональне використання природно-ресурсного потенціалу в межах меліорованих земель. Схема інституціонального забезпечення управління меліорованими землям представлена на рисунку 1.

Обмеження щодо впливу господарської діяльності на меліоровані землі повинні відповідати основним вимогам сталого розвитку, що можуть забезпечити координацію та контроль дій об'єктів господарювання на всіх рівнях управління.

Для ефективної діяльності на меліорованих землях необхідне застосування цілого ряду екологічних, економічних, організаційних та правових заходів, які повинні реалізуватися за допомогою важелів, інструментів та засобів, що формує інституційне забезпечення сталого розвитку [3].

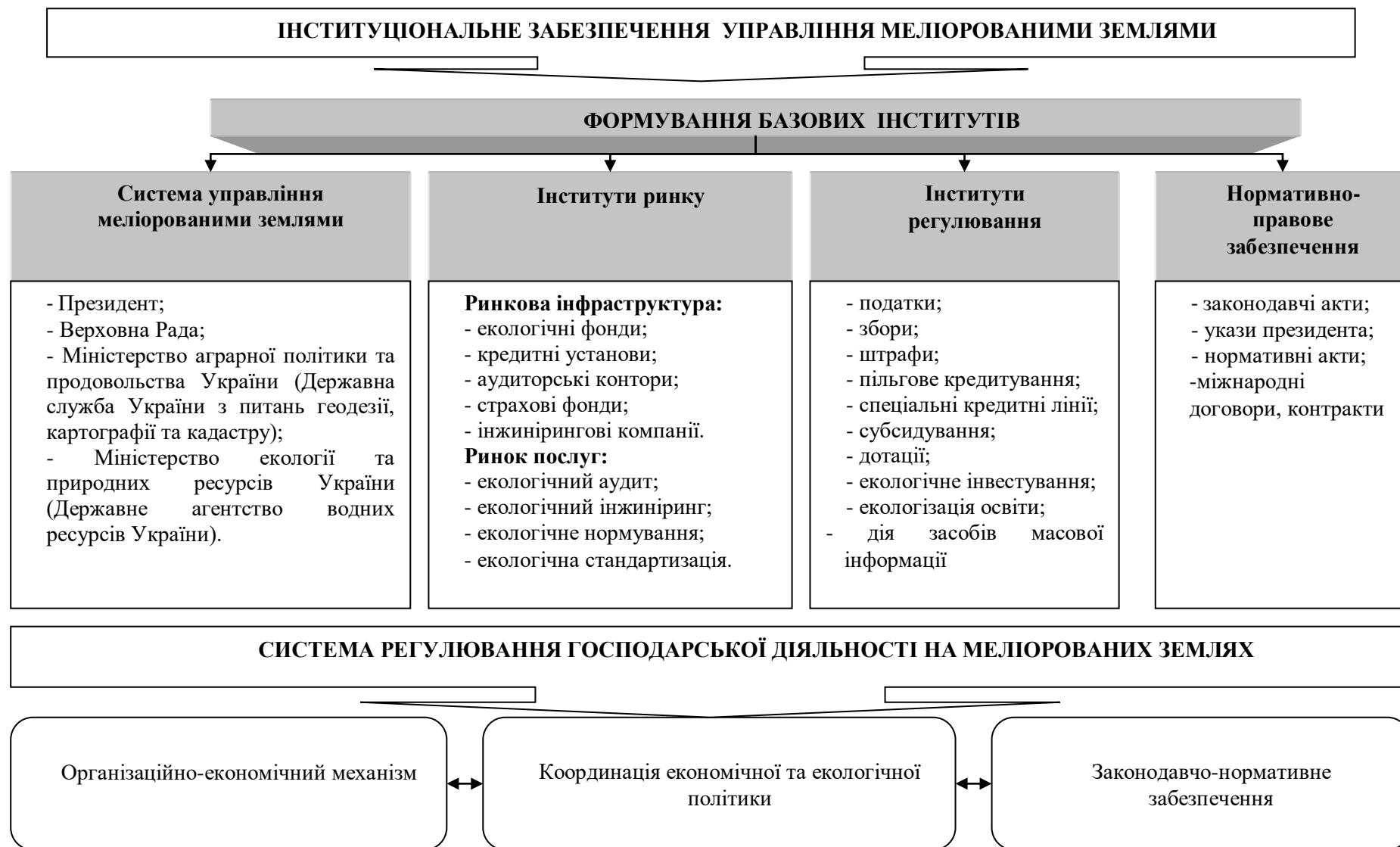

Рис. 1. Схема інституціонального забезпечення управління меліорованими землям

З метою реалізації інституціонального забезпечення регулювання господарської діяльності на меліорованих землях необхідна організація постійного злагодженого інтересів між всіма інститутами та організаціями, які регулюють, використовують та здійснюють охорону природно-ресурсного потенціалу в межах меліорованих земель.

Таким чином складові інституціонального забезпечення управління меліорованими землями, повинні базуватися на поєднанні інструментів як державного, так і ринкового регулювання, сприяти створенню нової моделі економічного стимулювання відтворення та охорони меліорованих земель, тим самим спонукати землекористувачів та землевласників до раціонального і ефективного використання меліорованих земель.

Список літератури

1. Дудяк Н.В. Інтегральна оцінка стійкості меліорованих агроландшафтних систем в наслідок антропогенного навантаження / Н. В. Дудяк // Бізнес-навігатор. - 2013. - № 1. - С. 285-291. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2013_1_56.
2. Яремко Ю. І. Теоретико-методичне обґрунтування інтегральної оцінки стану меліорованих земель внаслідок нераціонального землекористування / Ю.І. Яремко, Н.В. Дудяк // Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК. - 2015. - № 22(1). - С. 185-193. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2015_22\(1\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2015_22(1)_36).
3. Яремко Ю. І. Концептуальний підхід та еколого-економічні принципи сільськогосподарського землекористування меліорованих земель / Ю. І. Яремко, Н. В. Дудяк // Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. - 2015. - № 1. - С. 74-80. [Електронний ресурс.] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Zemleustriy_2015_1_11.